Diàlegs platònics

Autor:
Data de publicació: 24-11-2026

Els Diàlegs platònics — o Diàlegs de Plató — són una obra que consta d'una epistolar i un conjunt de diàlegs, obres destinades a la publicació que s'han conservat íntegrament i representen l'herència literària i filosòfica del seu autor. Van ser editats i agrupats segons diferents criteris al llarg de la història de la transmissió de textos, de manera que s'han discutit tant el cànon del Corpus Platonicum com l'ordre cronològic dels diàlegs considerats autèntics.

Els Diàlegs platònics — o Diàlegs de Plató — són una obra que consta d'una epistolar i un conjunt de diàlegs, obres destinades a la publicació que s'han conservat íntegrament i representen l'herència literària i filosòfica del seu autor. Van ser editats i agrupats segons diferents criteris al llarg de la història de la transmissió de textos, de manera que s'han discutit tant el cànon del Corpus Platonicum com l'ordre cronològic dels diàlegs considerats autèntics. [1]

Aquest gènere presenta una conversa entre dos o més personatges per exposar idees, debatre punts de vista o ensenyar una matèria. Quan pren la forma d'una lliçó entre un mestre i un deixeble per transmetre coneixements, també rep el nom de catecisme (en l'àmbit religiós o moral) o diàleg pedagògic.

Transmissió, preservació i edició dels diàlegs

L'antic cànon

Diógenes Laerci atribueix a Thrasilus (aprox. segle I dC) la hipòtesi que Plató va compondre els seus diàlegs de tal manera que estaven organitzats en tetralogies, imitant l'ordre en què els poetes tràgics presentaven les seves obres en festivals dionisics — és a dir, tres tragèdies i un drama satíric —. Els noms de la llista que ofereix van acompanyats de subtítols que explicarien el tema de cada diàleg:[f 1]

Eutifró o Sobre el Sant, Apologia de Sòcrates, Crito, Fedó o Sobre l'ànima
Cratylus o Sobre la raó correcta dels noms, Teetetus o Sobre la ciència, Sofista o Sobre l'entitat, Polític o Sobre governar
Parmènides o Sobre les idees, Felip o Sobre el plaer, Banquet o Sobre el bé, Fedre o Sobre l'amor
Primer Alcibíades o Sobre la naturalesa de l'home, segon Alcibíades o Sobre la pregària, Hiparc o Sobre l'amor al profit, Antarastes o Sobre la filosofia
Téages o Sobre la filosofia, Charmides o sobre la temperança, laces o sobre el coratge, la lísi o sobre l'amistat
Eutídem o El Controvertit, Protàgoras o Els Sofistes, Gòrgies o Sobre la Retòrica, Menó o Sobre la Virtut
Grans Hippies o Sobre la Bellesa, Petits Hippies o Sobre les Mentides, Ion o Sobre la Ilíada, Menexenos o Epitafi
Clitòfon o Protrepticus, República o Sobre la Justícia, Timeu o Sobre la Natura, Critias o Atlàntida
Minos o Sobre la Llei, Lleis o Sobre el Camí de Fer-les, Epinomis o L'Assemblea Nocturna, Cartes (13)

Diógenes també proporciona una llista de diàlegs que s'havien atribuït a Plató però que ja es consideraven infundats a l'antiguitat i, per tant, no estaven inclosos en les tetralogies: el Midó, l'Erixia, el Halció, el Sísif, l'Axioc, els Feacs, el Demodoc, el Quelidó, el Sèptima i el Epimenides. Segons el cànon de Thrasilus, Alcibíades Secundus, Anterastes, Hiparc i Epinomis també van ser rebutjats des de temps antics com a apòcrifs. Tot i que Diógenes no els menciona, els manuscrits Sobre la justícia i la virtut es van conservar juntament amb aquests diàlegs, també atribuïts errròniament a Plató.

Segons el mateix testimoni de Diógenes Laerci, Aristòfanes de Bizanti, director de la Biblioteca d'Alexandria al segle III aC, és a dir, abans de Thrasilus, ja havia organitzat els diàlegs en trilogies, però només transmet el contingut de cinc:

República, Timeu, Critias
Sofista, polític, Càtilo
Lleis, Minos, Epinomis
Teetet, Eutifró, Apologia
Critó, Fedó, Cartes

La resta dels diàlegs continuarien sense ordre fix després. El fet que els diàlegs platònics fossin a la gran biblioteca sens dubte va afavorir la preservació i l'estudi dels textos a l'antiguitat. [2][3]

Edicions modernes

Article principal: Paginació de Stephanus

Primera pàgina d'Euthyphron, a l'edició d'Estienne.

L'editio princeps dels diàlegs platònics va ser produïda per Aldine Press el 1513. I tot i que l'edició d'Henri Estienne és posterior (1578), va ser aquesta la que va acabar prevalent pel que fa a la imposició d'un sistema de paginació per referir-se i trobar llocs específics en l'obra de Plató. De fet, la Paginació de Stephanus continua sent rellevant en edicions i estudis actuals per indicar de manera única les citacions de l'autor. L'edició, titulada Platonis opera quae extant omnia, es va produir en tres volums, i cada pàgina dividia el text en cinc parts iguals: el sistema de paginació fa referència al número de pàgina d'un dels volums d'aquesta edició, i una lletra (de "a" a "e") a aquesta subdivisió corresponent a la pàgina. El sistema es completa posant el prefix del nom del diàleg, ja que cada volum reinicia la paginació: sense l'especificació del diàleg, la referència no seria única i no seria possible determinar a quin volum pertany.

L'edició de les obres completes de Plató actualment considerada reglamentària va ser la produïda per John Burnet el 1907: Platonis Opera: Recognovit Brevique Adnotatione Critica Instruxit, per a Oxford University Press. L'edició es va produir en 5 volums i segueix l'ordre de les tetralogies de Trasil. Actualment, el número de línia corresponent a l'edició de Burnet normalment s'afegeix a les referències segons la paginació de Stephanus.

Cronologia dels diàlegs

Pel que fa a la cronologia dels diàlegs, es poden distingir dos aspectes:

Cronologia absoluta: les dates d'aparició o d'escriptura de cada diàleg. Pràcticament ens falten dades clares i objectives que ens permetin establir-les amb precisió, més enllà d'algunes referències a fets històrics concrets en els mateixos diàlegs, que de vegades ens permeten determinar algun terminus post quem.
Ordre intern: l'ordre en què van aparèixer els diàlegs. L'obra de Plató com a escriptor va durar poc més de 50 anys. Per aquest motiu, els estudiosos de l'obra difícilment poden evitar la hipòtesi que diversos punts de la seva doctrina i certs aspectes de les seves obres van experimentar canvis durant aquest període considerablement llarg. Per establir la cronologia relativa, es poden tenir en compte tant les poques referències existents d'un diàleg a un altre com l'evolució de l'estil o d'alguns elements del pensament platònic.

Tot i que els criteris han estat variats, combinant les escasses certeses de la cronologia absoluta amb les relacions

internes de l'obra clarament determinades, els especialistes han arribat a un consens general sobre la periodització de l'obra de Plató, sense que això impliqui en absolut unanimitat sobre les posicions precises dels diàlegs específics. [4][5]

Referències a esdeveniments històrics

Hi ha poques mencions d'esdeveniments històrics en l'obra de Plató, i els especialistes de vegades discrepen a l'hora d'identificar els fets esmentats.

A Laws[f 2], Siracusa i Locri són esmentades com a exemples de grans ciutats que derroten ciutats petites. Això s'ha interpretat com una referència a la presa de la ciutadella de Locri per part de Dionís II de Siracusa l'any 356 aC. Aquesta data encaixa perfectament amb el testimoni de Diógenes Laerci,[f 3], que assenyala que aquest diàleg és una obra de vellesa del seu autor: Plató tindria uns 70 anys. [6] Tanmateix, la identificació de l'esdeveniment ha estat objecte de debat: Plató es referiria al domini exercit per Dionís I de Siracusa sobre el sud d'Itàlia durant la primera meitat del segle IV aC.[7]

En el diàleg introductori de Teetet[f 4], es menciona una batalla que va tenir lloc a Corint, de la qual Teetet torna greument ferit. Actualment, l'esdeveniment històric esmentat és una batalla del 369 aC, que constitueix un punt final precís per al diàleg. [8][9][6]

Es troba una referència particular al Menexenus: allà Sòcrates es prepara per llegir una història d'Atenes fins a la pau d'Antalcidas (387 aC), és a dir, 13 anys després de la seva mort. Segons els especialistes, aquest fet mostra, a més del terminus post quem de l'obra, que Plató no va evitar en cap cas els anacronismes respecte a la cronologia dramàtica dels diàlegs. [10] El mateix passa amb la menció, al Simposi[f 5]—un diàleg ambientat l'any 416 aC, data de la victòria d'Agató en un dramàtic enfrontament—d'un esdeveniment que va tenir lloc el 385 aC: la derrota i posterior dispersió dels mantineus per part dels espartans. [f 6][11] [12][6]

Referències mútues

Quan un diàleg conté una referència a un altre diàleg, ens trobem davant de la informació més segura per establir certes conjectures sobre la cronologia relativa de l'obra. Aquest tipus de referència també és escàs i apareix en un grup definit de diàlegs. Al Teetete[f 7] i al començament del Sofista[f 8], Sòcrates esmenta el seu diàleg amb Parmènides, que es considera una referència a la situació fictícia del diàleg de Parmènides. [13] A l'inici del Sofista[f 9] també hi ha una referència explícita a la la part final del Teete,[f 10] que significa que Plató indica continuïtat en la situació dramàtica dels diàlegs. També hi ha una referència al Sofista[f 11] a The Politician. [f 12] Això ha portat els especialistes a considerar que aquests diàlegs formen un grup l'ordre de lectura del qual: 1) Parmènides, 2) Teetet, 3) Sofista, 4) Polític, és suggerit pel mateix Plató a través de les indicacions esmentades. [13][14] També és l'ordre en què es componen els diàlegs. [15] Teetet, el Sofista i el Polític estan dramàticament relacionats i, juntament amb Parmènides, temàticament, ja que contenen reflexions crítiques sobre la doctrina presentada en diàlegs anteriors. [16]

Una altra referència clarament establerta és la de Timeu:[f 13] Sòcrates recapitula allò que s'havia discutit el dia anterior, que coincideix amb els temes centrals de la República. Al seu torn, en el mateix Timeu[f 14] presenta un programa en què anticipa el tema del diàleg Critias, que en realitat és una continuació temàtica i dramàtica del Timeu. [f 15][6][17]

Datació segons l'evolució de la tècnica literària

Des de temps antics, s'han intentat datar certs diàlegs basant-se en allò que cada estudiós considerava un domini major o menor de la tècnica, l'estil i el caràcter dramàtic de cada obra.

Per exemple, el Fedre sovint es considerava una obra juvenil pel seu caràcter alegre i el seu tema «eròtic». Avui, els crítics coincideixen plenament que el diàleg no pertany al grup inicial, especialment perquè conté doctrines sobre la maduresa de l'autor. [18] Fins i tot al segle XIX, trobem consideracions similars en Wilamowitz (Plató, 1920), que va basar la seva conjectura que Protàgoras era una obra anterior a la mort de Sòcrates, perquè sentia que Plató no hauria tractat el personatge amb tanta alegria després de la seva actuació. Actualment, la majoria d'especialistes consideren

que el diàleg va ser escrit diversos anys més tard, i que Plató no va escriure cap diàleg abans de la mort de Sòcrates.

Entre els estudiosos reconeguts que van intentar basar algunes datacions en consideracions de crítica literària hi ha Taylor (Plató, L'home i la seva obra, 1926), que va assenyalar que Protàgoras no podia ser una obra juvenil ja que era una obra mestra pel que fa a l'elaboració artística. Guthrie contrasta aquesta opinió amb la d'Adam, que en la seva edició de Protàgoras (1921) considerava que el foc dramàtic de l'obra revelava el seu caràcter juvenil.

Òbviament, aquest tipus de consideració és insuficient i massa subjectiva per basar-hi conjectures sobre l'ordre intern de l'obra de Plató. Malgrat això, es pot observar certa evolució en l'estil i la forma literària de l'autor: en diàlegs considerats juvenils, l'autor preferia l'estil directe, amb arguments precedits pel nom de cada personatge que els pronunciava, tot i que també trobem un parell de vegades (Lysis, Charmides) l'estil «diegemic» o indirecte, és a dir, amb un narrador que explica el diàleg i que també pot descriure la situació dramàtica. Tanmateix, aquesta forma és preferida per a diàlegs madurs, com Republic, Banquet i Phaedo. En els diàlegs del que s'anomena període crític —i després de l'escriptura del Parmènides, que també és en estil diegamàtic— Plató torna a preferir l'estil directe, i fins i tot es pot trobar una raó en el diàleg introductori del Teetete: allà Euclides diu que havia sentit Sòcrates relatar un diàleg i l'havia enregistrat, segons la pròpia declaració del personatge, d'una manera que evitava l'enorme repetició de «ell va dir», «vaig dir», i frases de significat equivalent, ja que li resultava molt molest escriure el diàleg directament. [f 16] Això expressaria l'opinió pròpia de Plató, que a partir d'aleshores ja no utilitza l'estil narratiu indirecte. [4][19]

Datació segons contingut filosòfic

Es basa en la suposició que el pensament d'un filòsof mostra canvis al llarg del temps. Té una limitació greu com a paràmetre per establir un ordre intern de l'obra de Plató: aquest tipus d'evolució es pot investigar més fàcilment en autors que escriuen tractats, però en els diàlegs platònics sovint importa tant el contingut com la situació i actitud dramàtica dels personatges. A més, les obres contenen passatges religiosos, poètics i mítics de gran importància. Potser per aquest motiu, els resultats han estat divergents a l'hora d'aplicar aquest criteri per determinar l'ordre en què apareixen els diàlegs.

Tanmateix, algunes consideracions fetes sobre l'obra de Plató poden tenir certa validesa. La crítica a la qual Plató sotmet la teoria de les idees a Parmènides ja representa el desenvolupament de les directrius clàssiques d'aquesta teoria en diàlegs com la República o el Fedó. Exactament el mateix es pot dir de l'ús del mètode de divisió en sofista[f 17] i polític[f 18] pel que fa al desenvolupament del que es va dir sobre el mètode en el Fedó.

La presència de doctrines d'origen pitagòric també pot ser útil per desenvolupar una periodització dels diàlegs, que es pot relacionar amb esdeveniments concrets de la vida de Plató, com els seus viatges a la Magna Grècia i el contacte que va establir amb personalitats com Arquitas de Taranto, cap als 40 anys. [20]

Cronologia basada en l'estilometria

Un dels criteris que més ha ajudat a formar un consens general sobre la seqüència dels diàlegs és el que utilitza tècniques de l'estilometria: això pressuposa que un autor varia el seu estil i llenguatge al llarg de la seva producció escrita. Algunes d'aquestes variacions són conscients, però les més importants per aplicar la tècnica de prova lingüística són les variacions inconscients.

Qui va inaugurar l'aplicació de la tècnica a l'obra de Plató va ser Lewis Campbell, que va acompanyar la seva edició de 1867 de The Sophist and the Politician amb un estudi basat en una anàlisi acurada de l'ús lingüístic —tant en termes de vocabulari, construccions gramaticals i altres aspectes— i a partir d'aquí una comparació d'aquestes dades estadístiques amb les d'altres diàlegs, amb la referència fiable que les Lleis són l'última obra de Plató. Campbell va aconseguir descobrir certes afinitats en els diàlegs que ara es consideren tardanes. Aquest tipus d'estudi també va ser dut a terme per W. Dittenberg (Sprachliche Kriterien für die Chronologie der platonischen Dialoge, article publicat a Hermes, 1881) i W. Lutoslawski (L'origen i el creixement de la lògica de Plató amb una explicació de l'estil de Plató i de la cronologia dels seus escrits, 1897). C. Ritter també va aplicar el mètode a principis del segle XX (Neue Untersuchungen über Plato, 1910), tant en Plató com en Goethe, la cronologia del treball dels quals era coneguda de manera independent, amb bons resultats. Aquests estudis, de caràcter quantitatiu, van rebre un impuls decisiu amb el desenvolupament de la informàtica.

Un exemple de variació conscient quantitativament mesurable va ser el canvi d'utilitzar la pausa a evitar-la, que Plató va prendre de la retòrica isocràtica. Les variacions inconscients en l'estil i el vocabulari són la freqüència en l'ús de certes paraules i expressions: alguns exemples poden ser l'absència de ????? i ????? en els primers diàlegs, mentre que a Lley, que sabem per testimonis externs que va ser l'últim diàleg, un apareix 50 vegades i l'altre 57 vegades; la freqüència d'ús de ???????: només una aparició en els primers diàlegs, mentre que en el que ara es considera el grup de maduresa apareix 5 vegades, i a Les Lleis apareix 149 vegades; l'aparició de girs com ??? ??????? en les obres posteriors (71 vegades a Leyes) i la seva absència total en les primeres; o l'ús del datiu en la seva forma dialectal jònica en proporcions similars. Un cas rellevant és l'absència de ?? ??? en un grup de diàlegs i la seva presència en d'altres (a Lleis 48 vegades), ja que és molt freqüent a l'Epicarm, i per tant es pot relacionar amb el detall biogràfic dels viatges de Plató al sud d'Itàlia — on l'obra del dramaturg havia estat àmpliament difosa —, per a la qual tenim una ubicació cronològica més o menys precisa: la hipòtesi subjacent és que Plató va adquirir l'ús de certs girs com aquest després d'aquests viatges. [21]

Segons W. K. C. Guthrie, l'assoliment d'aquests estudis implica haver establert tres períodes, generalment acceptats pels especialistes. I tot i que hi ha diversos diàlegs que són difícils de datar segons el mètode (Cràti, Parmènides, Teete, Timeu), hi ha un acord que es pot il·lustrar amb l'organització expressada per Cornford:[22]

Primer període: Apologia, Critó, Laches, Lisi, Carimides, Eutifró, Hippies Menor i Major, Protàgores, Gòrgias, Ió. Aquest grup, a banda de la diferència d'estils, estaria dominat per un interès en qüestions morals i per la recerca socràtica de definicions.
Període mitjà: Menó, Fedó, República, Simposi, Fedre, Eutidem, Menegeni, Cràtil. L'interès filosòfic d'aquest grup rau en qüestions metafísiques.
Última època: Parmènides, Teetete, Sofista, Polític, Timeu, Critias, Filebus, Lleis. Els quatre primers diàlegs són crítics amb les qüestions ontològiques i epistemològiques abordades en diàlegs anteriors.

La limitació del mètode de datació per estilometria es basa en el fet que alguns diàlegs, especialment els més llargs, van ser escrits durant un període de temps molt llarg, i també hi ha testimonis que Plató retocava constantment les seves obres. Malgrat això, el mètode va acabar posant límits a les divagacions caòtiques sobre la cronologia que prevalien abans de la seva aparició. [23]

Periodització segons els esdeveniments biogràfics de l'autor

Els especialistes han relacionat no només els diàlegs entre ells, sinó també amb les dades que tenim sobre la vida de Plató. Per sobre de tot, s'ha tingut en compte l'efecte de la mort de Sòcrates, els tres viatges a Sicília i la fundació de l'Acadèmia d'Atenes.

La primera fita biogràfica que els especialistes situen en relació amb la cronologia de l'obra de Plató és la mort de Sòcrates (399 aC). Actualment, hi ha un acord general que Plató no va escriure cap obra abans de la mort del seu mestre, i l'anècdota explicada per Diógenes Laerci, segons la qual Sòcrates suposadament va sentir Plató llegir la Lisi,[f 19] es considera pura ficció. Plató mai inclou personatges vius en els seus diàlegs, i no hi ha cap raó per la qual es prendria aquesta llibertat amb el seu mestre. Tanmateix, hi ha hagut especialistes famosos del segle XIX com Wilamowitz que van argumentar que alguns diàlegs que mostren un Sòcrates «massa humà» haurien d'haver estat escrits abans de la seva mort. [24][25]

Generalment es considera que la influència del Sòcrates històric va ser decisiva pel que fa a un primer període format pels diàlegs d'Ió, Hippies el Jove, Protàgores, Carmides, Lisis, Laques, Eutifró i Critó. [26] Aquí, Plató s'hauria limitat a retratar el seu amo més o menys fidelment, amb la seva personalitat característica, la seva subtil ironia, els seus trets una mica aspres i la seva manera de dialogar. [27]

Un segon període normalment es data entre el primer i segon viatge de Plató a Sicília. Durant aquests anys, Plató va fundar l'Acadèmia. Amb 39 anys, es troba en el cim de la seva maduresa física, espiritual i literària. Els diàlegs d'aquest període mostren influències de doctrines pitagòriques procedents del sud d'Itàlia, i Plató hi presenta per primera vegada la teoria de les idees, la teoria de la reminiscència i la teoria de la metempsicosi. Aquí també expressa la seva idea central del rei filòsof, derivada de la seva experiència política a la cort de Dionís II de Siracusa. Els diàlegs que conformen aquest període són: Gorgias, Menexe, Eutidem, Menon, Cràtil, Simposi, Fedó, República, Fedre, Parmènides i Teetet. [28][29]

Entre la segona i tercera visita de Plató a Sicília (tercer període), es diu que va escriure El Sofista i el Polític, i després de la tercera visita (quart període), Timeu, Critias, Filebus i Lleis. Es caracteritzen per una major concisió d'estil i la figura de Sòcrates perd gradualment importància fins que desapareix completament en les Lleis. [30][31]

Altres perioditzacions

Hi ha moltes altres maneres d'organitzar l'obra de Plató, combinant les dades i els diferents criteris presentats anteriorment. La prestigiosa edició de Les Belles Lettres[32] ofereix la següent cronologia:

Hippies menors
Alcibiades
Apologia de Sòcrates
Euthyphron
Crito
Grans Hippies
Laces
Lisi
Charmides
Protàgoras
Gorgias
Menon
Fedo
El banquet
Phaedrus
ion
Menexene
Euthydemus
Cratylus
La República
Parmènides
Theaetetus
El Sofista
El polític
Philebus
Em temo
Critias
Les Lleis
Epinomis
Cartes
Segons Alcibíades, Hiparc, Minos, Rivales, Teages, Clitòfon
Diàlegs apòcrifs: Sobre la justícia, sobre la virtut, Demodoc, Sísif, Erixias, Axiochus, Definicions.

Calonge Ruiz i García Gual[33] proposen l'ordre següent:

Període juvenil (393-389). Es caracteritzen per les seves preocupacions ètiques. Estan plenament influenciats per Sòcrates. Estarien representats per: Apologia, Ió, Critó, Protàgores, Laques, Lisi, Carmides i Eutifró.
Període transitori (388-385). Aquesta fase també es caracteritza per qüestions polítiques; a més, apareix un primer esbós de la Teoria de la Reminiscència, que tracta de la filosofia del llenguatge. Consta dels diàlegs següents: Gorgias, Menon, Eutidem, Hippies Menor, Cràtil, Hippias Major i Menexeni.
Període madur (385-370). Plató introdueix explícitament la Teoria de les Idees i desenvolupa la Teoria de la Reminiscència amb més detall. També són mites diferents. Consta de: El Banquet, Fedó, La República i Fedre.
Edat avançada (369-347). En aquesta fase, revisa les seves idees anteriors i introdueix temes sobre la natura i la medicina. Inclouen: Teetet, Parmènides, Sofista, Polític, Filebus, Timeu, Critias, Lleis i Epinomis.

Composició i característiques estilístiques

Els personatges dels diàlegs són generalment històrics, com Sòcrates, Parmènides o Gòrgias, tot i que de vegades també hi apareixen alguns dels quals no hi ha cap registre històric més enllà del testimoni platònic (com Diotima al Simposi). També cal destacar que, tot i que molts diàlegs presenten deixebles de Sòcrates, Plató mai apareix com a personatge. Només se'l menciona a Apologia i a Fedó, però mai apareix discutint amb el seu mestre ni amb ningú més.

Vegeu també

Diàlegs socràtics
Dialèctica platònica

Referències

Fonts

Diógenes Laerci, Viu III, 56-62.
Plató, Lleis 638b.
Diógenes Laerci, Lives III, 37.
Plató, Teetet 638b.
Plató, Simposi 193a.
Esdeveniment narrat per Xenofont de l'Hel·lènica, V 2,1.
Plató, Teetet 183e.
Plató, Sofista 217c.
Plató, Sofista 216a.
Plató, Teetet 210d.
Plató, Sofista 241 dC.
Plató, Polítics 284b.
Plató, Timeu 17c-19b.
Plató, Timeu 27a.
Plató, Critias 106a.
Plató, Teeteu 143 a.C.
Plató, Sofista 218e-232a.
Plató, Polítics 257a-268d.
Diógenes Laerci, Lives, III, 35.

Bibliografia

Morla, Rafael; García, Román (2007). "Les obres de Plató." Eikasia. Journal of Philosophy 12 (extraordinari I): 8-12. Arxivat de l'original el 29 de desembre de 2013. Consultat el 12 de juliol de 2020.
Pabón i Gallienus, Plató, ed. de la República. Institut d'Estudis Polítics, pp. xvi-xvii.
Guthrie, Història de la filosofia grega, IV, pp. 47-49.
Pabón i Gallienus, Plató, ed. de la República. Institut d'Estudis Polítics, pàg. XXIII-XXII.
Guthrie, Història de la filosofia grega, IV, pp. 49-63.
Guthrie, Història de la filosofia grega, IV, p. 59.
F. Lissi, Laws, p. 217, núm. 91.
Cornford, La teoria platònica del coneixement, p. 34.
A. Vallejo Campos, Teetet, Introducció, p. 140.
E. Acosta, Menexenus, Introducció, p. 158.
M. Martínez Hernández, Banquet, Introducció, p. 180.
Pabón i Gallienus, Plató, ed. de la República. Institut d'Estudis Polítics, p. XXV.

Cornford, La teoria platònica del coneixement, p. 17.
Ma. Isabel Santa Cruz, Parmenides, Introducció, p. 9.
Álvaro Vallejo Campos, Theaetetus, Introducció, p. 139.
N. L. Cordero, Sofista, Introducció, p. 321.
Francisco Lisi, Timaeus, Introducció, pp. 133-136.
Pabón i Gallienus, Plató, ed. de la República. Institut d'Estudis Polítics, p. XXX.
Guthrie, Història de la filosofia grega, IV, pp. 50-52.
Guthrie, Història de la filosofia grega, IV, pàg. 52-55.
Pabón i Gallienus, Plató, ed. de la República. Institut d'Estudis Polítics, p. XXVI.
Cornford, «The Athenian Philosophical Schools», Cambridge Ancient History VI, 1927, pp. 310-320.
Guthrie, Història de la filosofia grega, IV, pp. 55-58.
Pabón i Gallienus, Plató, ed. de la República. Institut d'Estudis Polítics, p. XXIII.
Guthrie, Història de la filosofia grega, IV, pp. 60-63.
També Republic (Llibre I) i Gorgias segons Leisengang, Realencyclopädie der classischen Altertumswissenschaft, pp. 2350 i següents. Citat per Guthrie, Història de la filosofia grega, IV, p. 60.
Pabón i Gallienus, Plató, ed. de la República. Institut d'Estudis Polítics, pàg. xxiv-xxvii.
Sense les Gorgies, segons Leisengang, Realencyclopädie der classischen Altertumswissenschaft, pp. 2350 i següents. Citat per Guthrie, Història de la filosofia grega, IV, p. 60.
Pabón i Gallienus, Plató, ed. de la República. Institut d'Estudis Polítics, pp. XXVII-XXXI.
Conferència, Royal Encyclopedia of Classical Antiquity, pàg. 2350 i següents. Citat per Guthrie, Història de la filosofia antiga, IV, p. 60.
Pabón i Gallienus, Plató, ed. de la República. Institut d'Estudis Polítics, pp. XXXI-XXII.
Croiset, M. i altres (1933). Plató. Obres completes. Les Cartes Fines.
Lledó Íñigo, E.; Calonge Ruiz, J., García Gual, C. (1981 (7a reimpressió 2003)). "Introducció." Plató. Diàlegs. Obres completes. Volum I. Gredos Publishing. pàg. 51-55. ISBN 978-84-249-0081-6.

Bibliografia

Edicions

John Burnet, ed. (1902). Les Obres de Plató - Revisades i breument complementades amb notes crítiques de John Burnet. Londres: Oxford University Press.

Volum I que conté la tetralogia I-II.
Volum II que conté la tetralogia III-IV.
Volum III que conté la tetralogia V-VII.
Volum IV que conté tetralogia VIII.
El Volum V conté nou definicions de tetralogia i diversos.

Traduccions

Plató (1949). La República. Edició bilingüe de José Manuel Pabón i Manuel Fernández-Galiano. Institut d'Estudis Polítics.

Plató (2003). Diàlegs. Obres completes en 8 volums. Madrid: Gredos Publishing. ISBN 84-249-2486-X.

Volum I: 'Disculpa. Crito. Euthyphron. Ion. Lysis. Charmides. Hippies menors. Hippias Major. Laca per al cabell. Protàgores. Traduccions i notes: Apologia, Critó, Eutifró, Hippies Major i Hippias Menor de J. Calonge. Ion, Lysis and

Charmides d'E. Lledó. Llacs i Protàgores, de C. G. Gual. 2003. ISBN 84-249-2487-8.
Volum II: Gorgias. Menexeno. Euthydemus. Menon. Cratylus. Traduccions, introduccions i notes: Gorgias de J. Calonge. Menexenus d'E. Acosta, Euthydemus i Menon de F. Olivieri, Cratylus de J. L. Calvo. 2003. ISBN 84-249-2488-6.
Volum III: Phaedo. Banquet. Phaedrus. Traduccions, introduccions i notes: Fedò de C. G. Gual, Banquet de M. Martínez Hernández, Fedre d'E. Lledó. 2003. ISBN 84-249-2489-4.
Volum IV: República. Traducció, introducció i notes de Conrado Eggers Lan. ISBN 978-84-249-1027-3.
Volum V: Parmènides. Theaetetus. Sofista. Polític. Traduccions, introduccions i notes: Parmènides i Politicos de Ma. Isabel Santa Cruz, Theaetetus d'A. Valllejo Campos, Phaedrus d'E. Lledó, Sofista de N. L. Cordero. 1988. ISBN 84-249-1279-9.
Volum VI: Philebus. Tinc por. Critias. Cartes. Traduccions, introduccions i notes: Philip de Ma. Ángeles Durán, Timaeus i Critias de F. Lisi, Cartes de Pilar Gómez Cardó. ISBN 978-84-473-5024-7.
Volum VII: Lleis (Llibres I-V). Traducció, introducció i notes de Francisco Lisi. ISBN 978-84-473-5122-0.
Volum VIII: Lleis (Llibres VI-XII). Traducció i notes de Francisco Lisi. ISBN 978-84-473-5123-7.

Comentaris i estudis

Cornford, Francis Macdonald (ed. eng. Routledge & Kegan Paul 1935, especialment ed. 2007). La teoria platònica del coneixement. Traducció i comentari sobre el Teetetus i el Sofista'. (títol original La teoria del coneixement de Plató). Traducció de N. L. Cordero i Ma. Dolores del Carmen Ligatto. Madrid: Paidos Ibérica. ISBN 978-84-493-1990-7.

Guthrie, William Keith Chambers. Història de la filosofia grega. Madrid: Gredos Publishing. ISBN 978-84-249-0947-5.

Volum IV: Plató, l'home i els seus diàlegs, primer període. Madrid: Gredos Publishing. 1998. ISBN 978-84-249-1440-0.
Volum V: Plató, Segona Era i l'Acadèmia. Madrid: Gredos Publishing. 1992. ISBN 978-84-249-1500-1.

William H. F. Altman, THE READING ORDER OF PLATO'S DIALOGUES, Phoenix, Vol. 64, núm. 1/2 (Primavera-estiu/printemps-été 2010), pp. 18-51

Enllaços externs

Wikimedia Commons acull una categoria multimèdia sobre les obres de Plató.

AZCÁRATE, Patricio de: Observacions sobre l'ordre dels diàlegs de Plató.

Text al lloc web de Filosofia.

Wikisource conté traduccions del diàleg platònic.
Wikisource en grec conté una edició (John Burnet) dels diàlegs platònics.
Edicions, traduccions i comentaris sobre els diàlegs platònics; en el Projecte Perseu

Clitòfon o Clitòfon (?????????), un diàleg socràtic tradicionalment atribuït a Plató.

Text francès, amb introducció i anotacions en aquesta llengua, al lloc de Philippe Remacle: traduït per Victor Cousin; ed. a París. Els números blaus entre parèntesis són etiquetes actives utilitzades per canviar al grec.

Text grec al mateix lloc. Els números blaus entre parèntesis són etiquetes actives utilitzades per convertir a la traducció francesa de Cousin.

Philippe Remacle (1944 - 2011): Hel·lenista belga i llatinista que va escriure en francès.

Epinomis (????????), un diàleg socràtic tradicionalment atribuït a Plató o a Felip d'Opus.

Text en espanyol en PDF; Traducció de 1872 per Patricio de Azcárate.
Text francès al mateix lloc i amb les mateixes característiques que l'anterior en la mateixa llengua: traducció de Victor Cousin; ed. a París.

Text grec al mateix lloc i amb les mateixes característiques que l'anterior en la mateixa llengua.

Text en anglès, amb índex electrònic, al Projecte Perseus. A la part superior dreta hi ha les etiquetes actives "focus" (per canviar al text grec) i "load" (per a text bilingüe).

Minos (?????), un diàleg socràtic tradicionalment atribuït a Plató.

Text francès al mateix lloc i amb les mateixes característiques que l'anterior en la mateixa llengua: traducció de Victor Cousin; ed. a París.
Text grec al mateix lloc i amb les mateixes característiques que l'anterior en la mateixa llengua.

Hiparc (????????), un diàleg socràtic tradicionalment atribuït a Plató i comptat entre els seus diàlegs platònics.

Text francès al mateix lloc i amb les mateixes característiques que l'anterior en la mateixa llengua: traducció de Victor Cousin; ed. a París.

Text grec al mateix lloc i amb les mateixes característiques que l'anterior en la mateixa llengua.

Els Rivals (??????? o ??????????), un diàleg socràtic que normalment s'inclou en les edicions dels diàlegs platònics.

Text francès al mateix lloc i amb les mateixes característiques que l'anterior en la mateixa llengua: traducció de Victor Cousin; ed. a París.

Text grec al mateix lloc i amb les mateixes característiques que l'anterior en la mateixa llengua.

El sofista (????????).

Text bilingüe grec-francès, amb anotacions en aquesta llengua, al mateix lloc: traducció de Victor Cousin; ed. a París.

216a-229b; 229c-241c; 241d-255E; 256a-268d.

Més notes.

Teages (??????).

Text francès al mateix lloc i amb les mateixes característiques que l'anterior en la mateixa llengua: traducció de Victor Cousin; ed. a París.

Text grec al mateix lloc i amb les mateixes característiques que l'anterior en la mateixa llengua.

NAGY, Gregory: Aquilles com a heroi èpic i la idea de la memòria total en la cançó, a The Ancient Greek Hero in 24 Hours, Harvard University Press, 2013.

Text, en anglès Arxivat l'1 d'agost de 2019 a la Wayback Machine., al lloc web del Centre d'Estudis Hel·lènics (CHS), una institució de Washington afiliada a la Universitat de Harvard i dirigida pel mateix G. Nagy; vegeu la secció La lectura de Plató de l'«Ilíada».

Arxivat l'1 d'agost de 2019 a la Wayback Machine.

La primera secció és El significat de «memn?mai»; Mémn?mai: ????????.

Per a les cites: Nagy, Gregory. 2013. L'heroi grec antic en 24 hores. Cambridge, MA: Harvard University Press, 2013.

Control d'autoritat

Wikimedia
Projectes Dades: Q3026037
Multimedia: Diàlegs de Plató / Q3026037
Cites famoses: Diàlegs de Plató

Diccionaris i enciclopèdies de la Britannica
: url